

DN-001-0014113

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

March - 2022

Sanskrit : Paper-8 (Elective-II)

Kavya (रघुवंशम् सर्ग-2)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014113

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

(१) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(1) All questions carry equal marks.

(२) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(2) Figures to the right side indicate marks.

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો : ૮
- 1 (A) Translate any **Two** of the following verses : 8
- (9) स्थितः स्थितातुच्यलितः प्रयातां निषेदुषीमासनबन्धधीरः ।
जलाभिलाषी जलमाददानां छायेव तां भूपतिरन्वगच्छत् ॥
- (२) પ્રદક્ષિણીકૃત્ય પયસ્વિની તાં સુદક્ષિણા સાક્ષાતપાત્રહસ્તા ।
પ્રણમ્ય ચાનર્ય વિશાલમસ્યાઃ શૃંગાન્તરં દ્વારમિવાર્થસિદ્ધેઃ ॥
- (३) एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं नवं कान्तमिदं वपुश्च ।
अल्पस्य हेतोर्बहु हातुमिच्छन्विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम् ॥
- (४) વત્સસ્ય હોમાર્થવિધેશ્ચ શેષમૃષેરનુજ્ઞામધિંગમ્ય માત્ ।
ઔધસ્યમિચ્છામિ તવોપભોક્તું ષષ્ટાંશમુર્ખા ઇવ રક્ષિતાયાઃ ॥
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો : ૬
- (B) Explain with reference any two of the following : 6
- (9) स्ववीर्यगुप्ता हि मनोः प्रसूतिः ।
- (२) શુશ્રાવ કુઝ્જેષુ યશઃ સ્વમુચ્ચૈરુદ્રિયમાનં વનદેવતાભિઃ ।
- (३) यो हेमकुम्भस्तननिः सृतानां स्कन्दस्य मातुः पयसा रसज्ञः ।
- (४) શસ્ત્રેણ રક્ષ્યં યદશક્વરક્ષં ન તદ્દશઃ શસ્ત્રભૃતાં ક્ષિણોતિ ।

- ૨ મહાકવિ કાલિદાસના જીવન અને કવન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write detail notes on the life and work of મહાકવિ કાલિદાસ. 14
- અથવા / OR**
- ૨ રઘુવંશના દ્વિતીય સર્ગનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 2 Critically appreciate the second સર્ગ of the રઘુવંશમ્. 14
- ૩ રઘુવંશમ્ના આધારસ્થાનો દર્શાવી, કવિએ તેમાં કરેલા ફેરફારની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- 3 Mention the sources of રઘુવંશમ્ and critically discuss the changes made by the poet. 14
- અથવા / OR**
- ૩ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપી, રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate રઘુવંશમ્ as મહાકાવ્ય by explaining the features of the epic. 14
- ૪ દિલીપનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of Dilip. 14
- અથવા / OR**
- ૪ સુદક્ષિણાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of Sudakshina. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) નન્દિનીપાત્રવૈશિષ્ટ્યમ્ ।
- (૨) રઘુવંશમ્ શીર્ષક ।
- (૩) ઉપમા કાલિદાસસ્ય સમજાવો.
- (3) Explain ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
- (૪) દિલીપ-સિંહ સંવાદ
- (4) Dialogue દિલીપ-સિંહ